

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 2/2017 rd

Svar på skriftligt spørgsmål om den förhandsutredning som krävs av företag som bjuder in plockare av skogsbär till Finland från viseringspliktiga länder

Till riksdagens talman

I det syfte som anges i 27 § i riksdagens arbetsordning har Ni, Ärade talman, till den minister som saken gäller översänt följande skriftliga spørgsmål SS 2/2017 rd undertecknat av riksdagsledamot Eero Suutari /saml:

Är det nödvändigt att kräva att ett företag som bjuder in plockare av skogsbär till Finland från viseringspliktiga länder lämnar in en sådan detaljerad förhandsutredning med över 50 punkter inklusive specialfrågor och bilagor som krävs i nuläget, då företaget i varje fall är skyldigt att följa Finlands lagstiftning och intentionsavtalet som gäller plockning av skogsbär och

är alla frågor som ställs i förhandsutredningen ändamålsenliga och kan förhandsutredningen vara administrativt lättare för företaget så att branschen för naturprodukter även i framtiden förblir ett attraktivt sätt att utöva företagsverksamhet och sysselsätta människor?

Som svar på detta spørgsmål anför jag följande:

Bärföretagen som är verksamma i Finland har bjudit in plockare av skogsbär från Thailand till Finland sedan 2005. Då började det bli svårt för företagen att hitta de plockare som behövdes i närområdena utanför Finland. Det är länge sedan bärindustrin hade tillgång till tillräckligt mycket råvara plockad med inhemska krafter.

Rekryteringen av thailändska plockare, organiseringen av deras ankomst till Finland och plockarnas förhållanden i Finland har redan från början figurerat i nyhetsrubrikerna och varit en källa till bekymmer för myndigheterna. Den av arbetsministern och utrikesministern tillsatta utredningsmannen Markku Wallin observerade i sin rapport från februari 2014 åtskilliga problem med anknytning till ämnesområdet. Ett problem var att ingen finländsk myndighet ansvarar för utländska plockare av naturprodukter som kommer till Finland och deras arbetsförhållanden. Plockning av naturprodukter har inte betraktats som ett anställningsförhållande i Finland, vilket innebär att arbetslivslagstiftningen och EU:s migrationsdirektiv inte tillämpas.

Arbets- och näringsministeriet vidtog åtgärder efter att ha tagit emot ett brev av arbetslivs- och jämställdhetsutskottet 2014. Ministeriet började tillsammans med utrikesministeriet och företag i branschen utveckla de utländska plockarnas arbetsförhållanden och förtjänstmöjligheter samt främja jämlika konkurrensmöjligheter mellan företagen. Utvecklingsarbetet har redan från början skett i nära samarbete med näringsgrenen i fråga. Under den senaste tiden har även samarbetet med Thailands ambassad ökat.

Svar på skriftligt spørgsmål SSS 2/2017 rd

Ett centralt utvecklingsverktyg är det intentionsavtal som arbets- och näringsministeriet och utrikesministeriet undertecknade tillsammans med företagen som bjuder in plockare till Finland. I intentionsavtalet förbinder sig företagen att garantera goda förhållanden och förtjänstmöjligheter för plockarna i Finland och se till att plockarna inte avkrävs oskäligen avgifter. Tack vare intentionsavtalet är företagen också i samma konkurrenssituation och inget företag har möjlighet att eftersträva konkurrensfördelar på bekostnad av plockarnas förhållanden.

Uppföljningen av efterlevnaden av intentionsavtalet har ålagts arbets- och näringsbyrån i Norra Österbotten. Det finns inget annat system för uppföljning av intentionsavtalet. Arbets- och näringsbyrån ger ett utlåtande till Finlands beskickning i Bangkok om hur väl varje företag har följt intentionsavtalet under den gångna plockningssäsongen. Beskickningen beaktar utlåtandet i beslutsfattandet som gäller beviljande av visum till plockare.

Intentionsavtalet är konkret och utförligt, vilket innebär att även uppföljningen av intentionsavtalet och rapporteringen med anknytning till uppföljningen är konkret och utförlig. Utförligheten är nödvändig också för att företagen utan undantag söker fler plockare i Thailand än de thailändska myndigheterna kvoterar till Finland. Därför är det i regel inte möjligt för företagen att hitta önskat antal plockare. Även i detta hänseende ska företagen behandlas jämlikt och en jämlikhetsgrund är företagets förberedelser inför den kommande plockningssäsongen. Uppgifterna om dessa förberedelser baserar sig långt på företagets rapportering till arbets- och näringsbyrån i Norra Österbotten.

Förfarandet med anknytning till företagets rapportering och övriga förfaranden med anknytning till inbjudandet av thailändska plockare finslipas ständigt. De olika myndigheterna och näringsgrenen samlas varje år före och efter plockningssäsongen för att behandla aspekter som behöver utvecklas. Företagens rapportering till arbets- och näringsbyrån och den administrativa börda som rapporteringen medför för företagen tillhör de aspekter som behöver utvecklas.

Plockning av naturprodukter och den förädling av bär och andra naturprodukter som hänger samman med plockningen är en betydande industrigren i Finland. Branschen är också en viktig sysselsättare och en stor del av arbetsplatserna finns i Norra Finland, Kajanaland och andra glest bebyggda områden. De förädlade produkterna är också i allt större utsträckning exportprodukter. Rena naturprodukter från Finland har ett bra varumärkesvärde, men den internationella konkurrensen är ändå hård.

Jag anser att det är viktigt att fortsätta arbetet med att utveckla förhållandena för utländska plockare av naturprodukter samtidigt som man utvecklar branschföretagens jämlika konkurrensmöjligheter, ett arbete som har kommit igång bra.

Helsingfors 16.2.2017

Justitie- och arbetsminister Jari Lindström